

ת"פ 29321/09/13 - לינוי עזר, משה עזר נגד מדינת ישראל

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 29321-09-13

לפני:

כב' השופטת דגית ויסמן

המבקשים:

1. לינוי עזר
2. משה עזר

-

המשיבה:

מדינת ישראל

החלטה

1. ביום 12.4.16 נדחתה בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק ונקבע כי זו מבוססת על טיעון עובדתי שלא כולו מוצא ביטוי בכתב האישום ומן הראוי שהטענות יתבררו במסגרת הכרעת הדין או לכל המוקדם לאחר שהמדינה תסיים את הבאת הראיות מטעמה.

2. הנאשמים ביקשו כבקשה חלופית, שינתן צו להמצאת מסמכים, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 (להלן - החסד"פ) ובמסגרת זו ביקשו את המסמכים הבאים:

א. עותק של כל כתבי האישום שהוגשו בארבע השנים האחרונות, בעבירות זהות לעבירות בהן נאשמים המבקשים, בצירוף מזכר המפרט מדוע החליטה המשיבה לילך בדרך של הגשת כתב אישום;

ב. מידע סטטיסטי על מספר כתבי האישום שהוגשו כנגד שני בני זוג, בגין העבירות המיוחסות לנאשמים בארבע השנים האחרונות, מספר כתבי האישום שהוגשו כנגד אחד מבני הזוג בלבד, בגין העבירות המיוחסות לנאשמים בארבע השנים האחרונות ומספר כתבי האישום שהוגשו במקרה של העסקת עובד זר למשך תקופה של שלושה שבועות או יותר, לעומת המקרים בהם הוטל קנס מנהלי בלבד, בארבע השנים האחרונות.

3. הנאשמים הפנו בבקשתם לנפסק בפרשת דואב (עפ"א (ארצי) 16393-12-13 מדינת ישראל - דואב, 9.9.15). נטען שצבר כתבי האישום מקים למבקשים טענה של הגנה מן הצדק ולמצער, ראשית

עמוד 1

ראיה כדי שבית הדין ייעתר לבקשה החלופית לקבל החומרים המבוקשים.

4. בפרשת דואב נדונה שאלה משפטית שאינה מתעוררת כאן, והיא אם העיגון הנורמטיבי לקבלת מסמכים שיתמכו בטענת נאשם לאכיפה בררנית או הגנה מן הצדק, הוא בסעיף 74 לחסד"פ או סעיף 108 לחסד"פ. לעניינו, יפים הדברים הבאים שנפסקו שם:

"נוכח מהותו של המידע המבוקש שמעצם טיבו אינו מצוי בידי הפרט, אנו סבורים כי על בית המשפט להקפיד שלא 'להחמיר' עם הנאשם בעניין רמת ההוכחה הלכאורית הראשונית הנדרשת ממנו בשלב הראשון של בירור טענתו לאכיפה בררנית, כפי שיפורט להלן."

היינו, על בית המשפט שלא להחמיר עם הנאשם, אך מאידך גיסא, על המבקש את גילוי מהמסמכים, להציג ראיה לכאורה ראשונית כלשהי לטיעון בדבר אכיפה בררנית.

5. ראיה ראשונית כאמור לא הוצגה על ידי הנאשמים. מרשימת המסמכים שהנאשמים ביקשו לקבל לעיונם, עולה כי רק לאחר קבלתם, יוכלו לתמוך בראיות את הטענה לאכיפה בררנית. עניין זה תומך בטיעונה של המדינה לפיה מדובר במסע דיג.

6. מכאן אעבור לשאר נימוקי הנאשמים.

נטען שכיוון שמדובר בעבירות מנהליות שהעונש עליהן הוא קנס, לא היה מקום להגיש כנגדם כתב אישום.

המאשימה הציגה את הנחיות היועמ"ש משנת 2012 העוסקות בהגשת כתבי אישום במקום הטלת קנס מנהלי (נספח ג' לתגובתה) ואת ההחלטה המנומקת להגיש כתב אישום כנגד הנאשמים (נספח ד' לתגובה).

בעפ"א (ארצי) 50688-01-15 **מדינת ישראל - מגנצי**, 25.7.16, נקבע שעל פי הנחיות היועמ"ש משנת 2012, העסקה של עובד זר במשק בית מהווה הצדקה להגשת כתב אישום. עוד נקבע כי גם העסקה של שלושה שבועות יכולה להיחשב כהעסקה לזמן ניכר, ונסיבות אלה מהוות הצדקה להגשת כתב אישום, במקום הטלת קנס מנהלי.

אשר על כן ועל יסוד הנפסק בעניין מגנצי, דין טענות אלה של הנאשמים להידחות.

7. בנוסף ובאותו נושא - על פי המפורט בכתב האישום, נסיבות ביצוע העבירה הן העסקה ללא היתר של

העובדת הזרה בעבודות משק הבית, תוך הלנתה בבית הנאשמים.

אלה הן נסיבות המפורטות בהנחיות מיום 18.1.12 (נספח ג' לתגובת המשיבה), העוסקות בשיקולי התביעה לגבי הנסיבות שישקלו עובר להגשת כתבי אישום במקום הטלת קנס מנהלי בעבירות מנהליות לפי חוק עובדים זרים התשנ"א - 1991". ר' לעניין זה סעיף 5 (3) - "העסקה שלא כדין של עובד זר בעבודות משק בית, על ידי מעסיק שאינו בעל היתר בתחום הסיעוד ושלא במסגרת מתן טיפול סיעודי לנזקק", וכן סעיף 5(6) - "משך תקופת ביצוע העבודה".

לא למותר לציין כי בהנחיות עצמן נקבע ש"אין מדובר ברשימה סגורה או ממצה ודי בהתקיימות שיקול אחד מהמנויים לעיל כדי להוות משקל חומרה לעניין חומרת נסיבות העניין". בעניינם של הנאשמים, כפי שגם צוין במזכר הנימוקים להגשת כתב אישום כנגדם, נלקחה בחשבון גם העובדה של הלנת העובדת בביתם.

8. בנושא הלנת העובדת, הנאשמים טענו שאין מדובר בשיקול שיש לקחת בחשבון לחומרה. אין בידי לקבל טיעון זה. העסקת עובדים זרים ללא היתר כדין היא תופעה חברתית בעלת השלכות על שוק העבודה המקומי, שביית הדין הארצי הגדיר אותה כ"בעיה חברתית ממוסרת" (ע"פ (ארצי) 1001/01 **מדינת ישראל נ' ניסים**, פד"ע לח 145 (2002), ר' גם הנפסק בע"פ (ארצי) 57160-01-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ**, 8.11.14 ובבג"צ 9722/04 **פולגת ג'ינס בע"מ נ' ממשלת ישראל**, 7.12.06).

ההבדל בין הלנת עובד זר ובין העסקה ללא הלנה, מעיד על חוזק הקשר עם העובד הזר ויכול להעיד גם על אינטנסיביות ההעסקה. משום כך, אין מקום לקבל את הטענות לפיו "אין שום סיבה הגיונית מדוע ייקבע כי יש בכך משום נסיבה לחומרה". על כן טיעוני הנאשמים בעניין זה נדחים.

9. אשר לטיעון לפיו הנאשם לא שכר את העובדת או לא עסק בפרטים הנוגעים לעבודתה, במספר לא מועט של מקרים שנדונו בבית דין זה, טיעון זה, לפיו האחריות על העסקת העובדת הזרה מוטל רק על שכמ בת הזוג ולא על שכמ בן הזוג, נדחה. ר' למשל: הע"ז (ת"א) 58886-07-13 **מדינת ישראל - נמרודי**, 2.1.17 והפסיקה המוזכרת שם. אוסיף כי בהחלטה מיום 26.1.14 באותו תיק, נדחתה טענה דומה ונקבע כי: "אין יסוד לטענת אכיפה בררנית או אפלייה. לצד מקרים בודדים בהם הוגשו כתבי אישום רק כנגד אחד מבני הזוג (צוינו במסגרת הבקשה), קיימים מקרים רבים אחרים בהם כתבי האישום מוגשים כנגד שני בני הזוג. לעניין זה יצוין כי כל כתבי האישום בנושא העסקת עובד זר שלא כדין במשק בית, שנדונו או נדונים בפני מותב זה, עוסקים באישומים כנגד שני בני הזוג". מאז שנכתבה החלטה זו, לצד אישומים נוספים הנדונים בפני הח"מ, בנושא העסקת עובדים זרים שלא כדין, רק אחד מהם הוגש רק כנגד המעסיקה (מכתב האישום לא ברור אם קיים בן זוג).

10. שאר הנסיבות ביחס להעסקת העובדת הזרה על ידי הנאשמים טרם הוכחו וממילא לא ניתן להתייחס לטיעון עובדתי זה כאל ראייה לכאורה שתתמוך בבקשה לגילוי המסמכים.

11. לאמור לעיל אוסיף, שאם קיימת שונות בין נסיבות העסקה שונות של עובדים זרים במשק הבית, ללא היתר כדין, ענין זה כשלעצמו אינו יכול להעיד על אכיפה בררנית. הגיוון שבנסיבות העסקה שונות, שכולן מתבררות במסגרת הליכים בבית הדין בעקבות כתבי אישום שהוגשו, חלף הטלת קנס מנהלי, אינו מתיישב עם הטענה לאכיפה בררנית.

12. סוף דבר - הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ז, (13 ינואר 2017), בהעדר הצדדים.